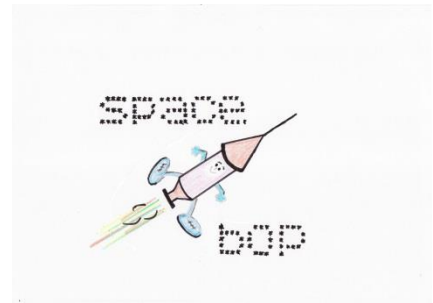

**De SPACE BOP studie –
SPAstic cerebral palsy; Cost-Effectiveness of BOTulinum toxin
and Physiotherapy**
(LOGO zie ook andere file)

Graag stellen we u op de hoogte van de SPACE BOP studie resultaten en bijbehorend implementatie traject. We hebben bij 65 basisschoolkinderen met spastische cerebrale parese (CP) onderzocht of de veelvuldig toegepaste botulinetoxine injecties (BoNT-A) in beenspieren van meerwaarde zijn in combinatie met een intensieve revalidatieperiode (bestaande uit 12 weken intensieve functionele fysiotherapie met eventueel gips en/of spalken). De resultaten lieten zien dat op groepsniveau de revalidatiebehandeling met BoNT-A erbij niet effectiever is dan een revalidatiebehandeling zonder BoNT-A injecties. Dit geldt voor een brede set behandeluitkomsten: grof motorisch functioneren, dagelijkse fysieke activiteit, spierkracht, kwaliteit van leven, pijn, spasticiteit, loopsnelheid, en ook voor behalen van individuele behelddoelen. Dit terwijl behandeling met ook BoNT-A significant duurder is. De afgelopen periode is met artsen/therapeuten, de patiëntenvereniging en overige belanghebbenden besproken en bediscussieerd dat we geen meerwaarde aan hebben kunnen tonen van belastende en dure injecties. We moeten voorzichtig zijn met conclusies: de SPACE BOP studie was de eerste studie op dit gebied en we konden niet alle patiënten random toewijzen aan groepen. Toch durven we te stellen dat vraagtekens moeten worden gezet bij de toegevoegde waarde van BoNT-A, en dat we kritisch moeten zijn op gebruik van BoNT-A bij spastische CP bij de ambulante kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar.

Zie ook <https://survey.erasmusmc.nl/botox/> voor de website van de SPACE BOP studie met daarin links naar een aantal publicaties en de mogelijkheid je aan te melden voor de mailinglijst voor geïnteresseerden. Er is ook een link naar het recent verschenen primair wetenschappelijk artikel in Journal of Rehabilitation Medicine <https://www-medicaljournals-se.eur.idm.oclc.org/jrm/content/abstract/10.2340/16501977-2267> en een stuk in het ZonMW online Magazine Mediator <http://mediator.zonmw.nl/mediator-19-september-2016/botulinetoxine-bij-cerebrale-parese-wees-kritisch/>

SPACE BOP studie groep (hoofdcentra Erasmus MC / Rijndam Revalidatie en VUmc) =
Fabienne Schasfoort, Annet Dallmeijer, Robert Pangalila, Coriene Catsman, Henk Stam, Jules Becher, Ewout Steyerberg, Suzanne Polinder, Herwin Horemans, Emiel Sneekes, Eline Bolster, Irma viola, Karlijn van Beek, Johannes Verheijden en Hans Bussmann

Financiering SPACE BOP =
Netherlands Organisation for Health Research and Development (ZonMW) en Rijndam Revalidatie